

מונחי כימיה¹

(רשימה ב')²

רשימת מונחים זו חוברת בידי הועדה לקביעת מונחי הכימיה שהורכבה לבקשת המחלקות לכימיה של האוניברסיטה והסתדרות הכימאים בא"י שבאי כוחן משתתפים בה. היא ממשיכה אפוא את עבודתה של הועדה שפרסמה בשנת תרפ"ח את הרשימה הראשונה של מונחי-כימיה ב"זכרונות ועד הלשון", מחברת ו', ועל הרכבה ע"ש. ברשימה זו הוכנסו המונחים שנידונו מן ט"ו באייר תרצ"ט, ראשית פעולת הועדה, עד כ"ה באדר ב' ת"ש. חברי הועדה הם: פרופ' אביגדור אפטוביצר³, דר' ד"צ בנעט ופרופ' נ"ה טורטשינר מטעם ועד הלשון, פרופ' מ' בובטלסקי, דר' א' גלאזנר ופרופ' א' פודור, מטעם המחלקות לכימיה של האוניברסיטה, דר' י' ליבוביץ מטעם אגודת הכימאים, דר' מ' ויניק⁴ ודר' א' רוזנברג⁴, חברי הועדה למונחי כימיה לשעבר, ומזכיר הועדה דר' ז' בן-חיים.

הועדה מודה על העזרה שהגישו לה בשעת עבודתה האדונים: דר' שמעון אינהורן, דר' שאול טשרניחובסקי, דר' יעקב כהן, חברי ועד הלשון, סעדיה גולדברג, שמואל ייבין, דר' י' קלוגאי ודר' שמחון.

1. הועדה מתקנת בזאת את הכתיב של המלה chemistry, chimie, Chemie שנכתבה ברשימה א': כימיה. הכתיב בחי"ת יסודו באטימולוגיה בלתי נכונה (מן השורש "חם") ומתנגד לכללי הלשון והכתיב גם יחד: א) המלה כימיה היתה נכתבת בספרות העברית של ימי-הביניים (ע' כוזרי ג', כ"ג ועוד) ומבוטאת בכ"ף דגושה כבלשון הערבית שממנה היא לקוחה, ב) גם המבטא בכ"ף רפויה במקומות שחוקי הלשון מחייבים אותו (כגון לפני אותיות השימוש בכ"ל) שונה ממבטאה של החי"ת, הקרובה לה"א, כנהוג במבטאם של עדות המזרח.

2 ע' "זכרונות ועד הלשון", מחב' ו', עמ' 53—58.

3 השתתף בישיבות הראשונות והפסיק מטעמי-בריאות.

4 הואיל ואינו דר בירושלים, משתתף בעבודתה של הועדה בכתב.

to separate séparer scheiden	הַבְּדִיל	homogeneous (in itself) homogène (par soi) (in sich) homogen	אַחִיד
to react to réagir reagieren auf	הִגַּב עַל 1	isomer isomère (subst.) Isomer	אִיסוֹמֵר
to interact réagir inter eux miteinander reagieren	הִגַּב זֶה בְּזֶה	isomeric isomère (adj.) isomer (isch)	אִיסוֹמֵרִי
hydrolysis hydrolyse Hydrolyse	הַדְּרוֹלִיזָּה	surface energy énergie superficielle Oberflächenenergie	אֵנֶרְגִית-הַשֶּׁטַח
to isomerize s'isomériser sich isomerisieren	הַפּוֹךְ אִיסוֹמֵרִי, הַתְּאַסְמֵר	dispersion dispersion Dispersion	בְּדוּר
to polymerize se polymériser sich polymerisieren	הַפּוֹךְ פּוֹלִימֵרִי, הַתְּפַלְמֵר	to disperse disperser dispergieren	בְּדֵר
colour transformation (inversion) virage Farbenumschlag	הַפְּיִכַת-הַצָּבַע	volumetry volumétrie volumetrische Analyse	בְּדִיקָה מְדוּנֶפֶחֶת, בְּדִיקָה לְפִי הַנְּפֵחַ
to allow to react faire agir einwirken lassen (auf)	הַפְּעֵל (עַל)	gravimetry gravimétrie Gewichtsanalyse	בְּדִיקַת-שֶׁקָל, בְּדִיקָה לְפִי הַמְּשָׁקָל
to obtain, to produce obtenir gewinnen	הַפֵּק	indicator indicateur Indikator	בְּחוּן
production obtenir, production Gewinnung	הַפְּקָה	to stir agiter verrühren, umrühren	בְּחוּשׁ
to separate. séparer ausscheiden, abscheiden	הַפְּרִשׁ	corpuscle corpuscule corpusculum	גּוֹפִיף
to add to se fixer sur, s'ajouter sich anlagern	הַצְּטָרֵף	corpuscular corpusculaire korpuskulär	גּוֹפִיפִי
		to sinter (se) concréter sintern, zusammenbacken	צְדָקָה, בַּפְּאִסִּיב הַצְּדָקָה

1 ולא הסעל (ע"פ זכרונותי, ו' עמ' 56: הסעלה), ועיין להלן ערך זה.

to prepare, to produce, to manufacture préparer, produire, fabriquer darstellen (herstellen)	יצר	to inactivate inactiver inaktivieren	השבת, הבטל
titration titration Titration	כיוול, טטור	to combine with, to be joined to s'additionner à sich addieren an	התחבר
titre titre Titer	כיל, טיטר	desassociation, disintegration désassociation Desassoziation	התפלגות
to titrate titrer titrieren	כיל, טטר	to dissociate, to decay, to fall into parts dissocier zerfallen, sich dissozieren	התפרד (ליונים) fall into parts
retardent retardateur Verzögerer	מאט	dissociation dissociation Zerfall, Dissoziation	התפרדות (ליונים)
volumetry volumétrie Volumetrie	מדירת-הנפח	decomposition, disintegration, decay décomposition, désagrégation Zersetzung, Dekomposition	התפרטות
rod molecule molécule filiforme Fadenmolekül	מולקולה חוטית	regulator régulateur Regulator	וסת
condensation condensation Kondensation	מזוג 1	substance substance Substanz	חומר (בהוראה זו בכימיה בלבד!)
to hydratize hydratiser hydratisieren	מים	dropping-flask flacon compte-gouttes Tropfenflasche	טפי, מנטף
to hydrogenate hydrogéner hydrieren	מימן	preparation, production, manufacture préparation, production, fabrication Herstellung	יצור
to fill up to remplir à auffüllen bis...	מלא עד...	manufacturing fabrication Fabrikation	יצור תעשייתי
solvent, dissolvent dissolvant Auflösungsmittel	ממס, ר' ממסים ; ממוסס		

1 רק בכימיה אורגנית ביחס להרכבת גופים, ואילו באוסן כללי: צבה וע' להלן.

dehydrogenated déhydrogénée dehydriert	נטול מימן	fume chamber hotte Abzug	מנדף
dissolves se dissout löst sich auf	נמס, ר' נמסים	heterogeneous (in itself) hétérogène (par soi) (in sich) heterogen	מסוג
blank (test) essai à blanc Blindversuch, nackter Versuch	נסיון ערטילא'	reagent réactif Reagens	מפעיל
control test témoin Kontrollversuch	נסיון-בקרה, נסיון-בקרה	incativated incativé inaktiviert	משבת, מבטל
to shake agiter schütteln	נענע, שכשף	inactivated inactivé Aktivator	משפעל
turning point, transition point virage Umschlagspunkt	נקדת-הפיכה (בצבעים); נקדת-מעבר (בדרך כלל).	separating funnel entonnoir séparateur Scheidetrichter	משפך-הכדלה
to condense condenser, épaissir verdichten	סמך	sediment, deposit, residuum sédiment, dépôt — Bodensatz, Bodenkörper	משקט
to condense condenser verdichten, kondensieren	עבה (הפיכת גז לנוזל)	precipitate précipité Niederschlag	משקע
varying (result) variable (résultats) schwankend (Resultat), variabel	עולה ויורד, משתנה (תוצאות)	to evaporate (tr.) évaporer eindampfen, verflüchtigen	נדף
variation, fluctuation variation, fluctuation Schwankung, Variation	עליה וירידה, השתנות, תנודה	volatile volatile volatil, flüchtig	נדיף
polymer polymère (subst.) Polymer	פולימר	normal normal Normal (= Normallösung)	נורמל
polymeric polimère (adj.) polymer	פולימרי	residue résidu Rückstand	נותרת
		to dehydrogenate déhydrogéner dehydrieren	נטול מימן

equivalent équivalent Äquivalent	שווה-ערך	pipette pipette Pipette	פיפית
rearrangement réarrangement Umlagerung	שחלוף	graduated pipette pipette graduée Messpipette	פיפית-מדד, פיפית-מדידה
volumetric method méthode volumétrique volumetrische Methode	שיטה מדנפחית	delivery pipette pipette simple Vollpipette	פיפית-מלאה
intersurface interface Grenzschicht	שכבת-הגבול	evolving, giving off évolution Abgabe	פליטה
to activate activer aktivieren	שפעיל	to act upon agir sur einwirken auf	פעול על
dissolution dissolution Auflösungsprozess	תהליך-המסיסה	decomposed, decayed décomposé zersetzt, dekomponiert	פרוט
distillate distillat Destillat	תזקיק	split up désintégration Abbau	פירוק
transition zone zone de transition, zone de virage Umschlagsbereich	אזור-הפיכה, תחום- הפיכה (בצבעים); אזור-המעבר, תחום- המעבר (בדרך כלל).	taking up absorption Aufnahme	קליטה
condensation product produit de condensation Kondensationsprodukt	תמוזג (עיין מוזג)	spacing, interval intervalle Intervall	רוח

מפעולות ועד הלשון

מונחי כימיה

(רשימה ג' 1)

א. כלים

safety bottle, trap flacon de sûreté Sicherheitsflasche	בְּקָבוֹק-בְּטָחוֹן	casing, frame, holder cadre, encadrement Fassung	
round- bottomed flask ballon à fond ronde Rundkolben	בְּקָבוֹק בְּדוּרִי	water bath bain-marie Wasserbad	אֲמֵבֶט-מַיִם
absorption flask flacon d'absorption Aufnahmeflasche	בְּקָבוֹק-קְלִיטָה (2)	amiant amiante Amiant	אֲמִינְטוֹן
distillation flask ballon à distiller, à distillation Destillierkolben	בְּקָבוֹק לְזָקוּק	asbestos asbeste Asbest	אֲסֶבֶסְטוֹס
screw cock robinet à vis Schraubhahn	בְּרִז־בְּרִיגָה	factory usine Fabrik	בֵּית-חַרְשֶׁת
regulating cock robinet de regulation Regulierhahn	בְּרִז־וְסוֹת	desiccator, drying chamber exsiccateur, éagère de dessiccation Exsikkator, Desikkator, Trockenschrank	בֵּית-יְבוֹשׁ
precision stop cock robinet de précision Präzisionshahn	בְּרִז מְדַקְדֵּק	container réceptacle, récipient Behälter	בֵּית-קְבוּל
glass beaker with lip (outlet) bêcher avec bec Becher mit Ausguss	גְּבִיעַ בַּעַל שִׁפְתָהּ	flask flacon, ballon Kolben	בְּקָבוֹק, בְּקָבוֹק-בְּשׂוּל

(1) עיין בזכרונות ועד הלשון, מחברת ג' עמ' 53 - 58, וב"לשונונו" כרך י' עמ' 373 - 377. מחברי הוועדה שנזכרו ב"לשונונו" שם לא השתתפו בעיבוד הרשימה הזאת: פרופ' א' אפטוביצר ז"ל ופרופ' א' פודור, ד"ר ד"צ בנעט השתתף בחלק משיבות הוועדה. לוועדה נצטרף כחבר-קורסטונדט ד"ר ג' שפירא, מורה בבית-הספר הגבוה למשפט ולכלכלה, מכלל" שבתל-אביב. הערות העירו-נוסף על חברי הוועדה-ד"ר ש. ט שרניחובסקי, וה' ג' שפרה'ס. את המונחים האנגלים הגיה במיוחד ד"ר ש' ה' ס' ר' ין.

(2) אין הכוונה לבטל במונח קליטה את המונח "בליעה" שהונח מכבר ומתאים לתפקידו. בצירוף כזה פירושה של המלה Aufnahme = absorption וְיָבֵשׁ הוונח קליטה ("לשונונו", כרך י' עמ' 377).

hand balance	מאזני־שמוש (אין הכוונה לטורטן)	draining board égouttoir Abtropfbrett	דף־יבוש
Handwage		device, mecanism	התקן
incineration tube	מבַחַנַת־לַהֵט	mécanisme, appareil Vorrichtung	
tube à incandescence		gas pressure regulator	וסַת לְלַחֲץ־הַגָּז
Glühröhrchen	מְדוּכָה	régulateur de la pression gazeuse	
mortar		Gasdruckregulator	
mortier	מְדַקְדֵק	quartz glass	זְכוּכִית־קְוֶרְצָה
Reibschale		verre de quartz	
precision-, precise	מְחַקֵּן	Quarzglas	
de précision		ground joint	חֲבוּר־לְטוּשׁ
Präzisions-		rodage	
rubber policeman, rubber	מְטַחַנַת־כְּדוּרִים	Schliff	
wiper		filter cone	חֲרוּט־הַמַּסְנֵן
balai de caoutchouc		cone de filtration	
Gummiwischer	מִינְגָק	Filterkonus	
ball mill		nozzle	חֲרָטוּם (ר' שַׁחַה)
broyeurs à boulets		bec	
Kugelmühle	מְכַשִּׁיר־קְלִיטָה ¹	porcelain, -china	חֲרִסִינָה
suction filter		porcelaine	
entonnoir à filtrer	מְכַשִּׁיר־זְקוּק	Porzellan	
Nutsche		to suck off, to filter with suction	יִגַק
absorption apparatus		essorer (à la trompe)	
appareil d'absorption,		abnutschen, absaugen	
appareil absorbeur	מְכַשִּׁיר־מִצוּי	hearth, range	כִּירָה
Aufnahmeapparat		foyer	
appareil à distillation	מְכַשִּׁיר־עֲבוּי,	Herd	
appareil à distillation	מְעַבָּה	absorption vessel	כְּלִי־קְלִיטָה ¹
Destillierapparat		vase d'absorption	
extractor	מְלַחֵץ	Aufnahmegefäss	
appareil à extraction		stand	כֵּן
Extraktionsapparat		statif	
condensator, condenser		Stativ, Gestell	
condensateur		horn spoon	כַּף (שֶׁל) קֶרֶן
Kondensierapparat	מְלַחֵץ־בְּרִיגָה	cuiller de corne	
pinchcock		Hornlöffel	
pince		rim, brim (of a beaker)	כַּרְכָּב (שֶׁל גְּבִיעַ)
Quetschhahn		bord (d'un bécher), rebord	
screw pinchcock	מְלַקֵּט, מְלַקֵּטָת	Rand (d. Bechers)	
pinchcock		analytical balance,	מֵאזְנֵי־דְיוּק
pince à vis		precision balance	
Schraubenquetschhahn	מְנוּעֵצ	balance d'essayeurs	
forceps, pincette		Präzisionswage	
pincette			
Pinzette			
motor			
moteur			
Motor			

(1) ר' עמוד קודם הערה 2.

bulb condenser réfrigérant à boules Kugelkühler	מְקַרֵר פְּדוּרִי	glow lamp, incandescent lamp lampe à incandescence Glühlampe	מְנוֹרַח-לֶהֶט
reflux condenser réfrigérant à reflux Rückflusskühler	מְקַרֵר מַחְזִיר	filtration apparatus appareil de filtration Filterapparat	מְסַנֵּן
spiral condenser réfrigérant serpentin Schlangenkühler	מְקַרֵר נַחְשׁוּנִי	filter (כגון נייר זכוכית או חרטינה) filtre Filter	מְסַנֵּנֶת
air condenser réfrigérant à l'air Luftkühler	מְקַרֵר (של) אוֹרֵי	filter press filtre-presse Filterpresse	מְכַבֵּשׁ-סָנוּן
water condenser réfrigérant à l'eau Wasserkühler	מְקַרֵר (של) מַיִם	fluted filter filtre plié, filtre à plis Faltenfilter	מְסַנֵּנֶת מְקַפְּלֶת
mercury pump pompe à mercure Quecksilberpumpe	מְשַׁאֲבֶת-סִילִיּוֹן-כֶּסֶפֶת	mixer mélangeur Mischmaschine	מְעַרְבֵב
jet vacuum pump trompe à eau Wasserstrahlpumpe	מְשַׁאֲבֶת-סִילִיּוֹן-מַיִם	decomposition mixer mélangeur à décomposition	מְעַרְבֵב פִּירֵט
vacuum pump pompe à vide Vakuumpumpe	מְשַׁאֲבֶת-רִיק	set (של משקלות) série Satz	מְעַרְכֶת (של משקלות)
high vacuum pump pompe pour grand vide, pompe pour vide poussé Hochvakuumpumpe	מְשַׁאֲבֶת רִיק מְפֹלָג	blast, bellows, blow-torch soufflerie Gebläse	מְפַח-אֵשׁ
measuring vessel cylinder gradué Mensur	מְשׁוּרָה	gas generator (appareil) générateur de gaz, gazogene Gasentwicklungsapparat	מְפִלֵט-גָז
overheater surchauffeur Ueberhitzer	מְשַׁחֵן	accumulator, storage battery accumulateur Akkumulator	מְצָבֵר
dehydrator déshydrateur, appareil de déshydratation Entwässerungsvorrichtung	נוֹטֵל-מַיִם	receiver, recipient recepteur, receptacle Vorlage	מְקַבֵּל
attachment appendage Ansatz	נִקְפַחַת	cork borer perce-bouchons Korkbohrer	מְקַדֵּחַ לְפָקֵקִים
glassblower souffleur de verre Glasbläser	נִפְחֵת-זְכוּכִית	condenser, cooler réfrigérant (Liebig) kühler	מְקַרֵר

safety valve soupape de sûreté Sicherheitsventil	שִׁטוֹם-בְּטָחוֹן	scale échelle Skala	סֵלָם
reducing valve soupape de reduction Reduzierventil	שִׁטוֹם-צְמֻצּוֹם, צְמֻצָּם	mesh maille Masche	עֵינִית (של רשת...)
wax pencil crayon gras Fettstift	שֶׁיוֹן	shaft, furnace, kiln fourneau à cuve Schachtofen	פְּרָנָס
size of mesh, number- grandeur de maille, nombre- Maschengröße, Maschenzahl	שְׁעוּרֵ-הָעֵינִית	shaft puits Schacht	פִּיר
	שְׁפֵתָה ר' חרטום	brass laiton Messing	פְּלִיז
insertion insertion Einsatz	תּוֹתְבָת	inlet tube tube d'introduction Einleitungsrohr	צְנוּר-מְבּוּא
support support Untersatz	תְּחִיתִית	capillary tube tube capillaire Kapillarrohr	צְנוּר נִימִי
contents, capacity contenu Gehalt	הַכּוֹלָה	evaporating dish capsule (à évaporation) Abdampfschale	קַעֲרַת-נְדוּף
normal, standard normal normal	תְּקִנִּי (1); כְּתִקְנִי	quartz quartz Quarz	קוֹרְצָה
muffle furnace four à mouffle Muffelofen	תְּנוּרֵ-פּוּם	head piece chapeau Aufsatz	רוֹכֶכֶת
four à réverbère Flammofen	תְּנוּרֵ-לְהַבּוֹת	fractionating attachment, head (—) chapeau de fractionnement Fraktionieraufsatz	רוֹכֶכֶת לְקַטוּעַ
annular kiln four annulaire Ringofen	תְּנוּרַ עֲכָנְאִי	mantle manchon Glühnetz, Glühstrumpf	רִשְׁת־לֶהֶט
tube furnace four tubulaire Röhrenofen	תְּנוּרַ צְנוּרוֹת	shaking apparatus appareil à secouement, appareil agitateur Schüttelapparat	שִׁשְׁשֶׁכֶת

(1) גזור מן "תִּקְנִי" (בזמן שהשגים כתיקנין) ויוחדה לו ההוראה: לפי הנורמה, לפי הכלל
כי במלת תִּקְנִי (= נורמלי) משמעת ה ע ר כ ה .

ב. שונות

filter cake	גִּפְת־הַסָּנוֹן	to bring to red heat	אָדָם (להט חומר עד שיאדים)
gâteau de presse Presskuchen		rotglühen	
fineness of grinding finesse de mouture Mahlfeinheit	דְּקוּת־הַטְּחִינָה	incandescent light lumière à incandescence Glühlicht	אור־לֶהֶט
method, procedure méthode Prozedur, Verfahren	דְּרֵךְ־פְּעֻלָּה	to adjust ajuster, mettre au point justieren	אָנוּן, עֵינֵן
detection, proof of preuve	הוֹכַחַת־מְצִיאוֹת (של חומר מסוים), הוֹכָחָה	enamel émaille Email	אֵימָל
Nachweis			
to add (on), take up ajouter, déposer anlagern	הַטָּפֵל (פ"י); הַטָּפֵל (פ"ע)	to etch corroder ätzen	אָפֵל
addition (תהליך) addition, dépôt Anlagerung	הַטָּפָּלָה (פעולה); הַטָּפְלוּחַ (תהליך)	esterification étherification Veresterung	אֶסְטֵר
deliquescent, hygroscopic déliquescent, hygroscopique zerfliesslich, hygroskopisch	הִגְרוֹסְקוֹפִי	ester éther-sel Ester	אֶסְטֵר
to heat échauffer erhitzen	הָחָם	aluminium acetate acétate d'alumine essigsäure Tonerde	אֶצְטַט־הַחֲמָרָן
to impregnate imprégner imprägnieren	הַסָּפֵג	to test, examine examiner, essayer prüfen	בְּדוֹק
firing, heating (coke) chauffage (au coke) Feuerung (Kokse)	הַסָּקָה (בקוקס)	to test for faire l'essai de auf etwas prüfen	בְּדוֹק דָּבָר פְּלוּנִי לִי, (כגון): בדוק חומר מסוים לברזל)
gas heating chauffage au gaz Gasfeuerung	הַסָּקַת־גָּז	massive massif massiv	מַקְשִׁי, מְלֵא
to split off, to separate éliminer, séparer abspalten, eliminieren	הַפְּרָשׁ	detonating gas gaz détonnant Knallgas	גַּז־נִפְץ
to open up, to unlock (to convert into non-refrac- tory form), to decompose mettre en solution aufschliessen	הַפְתַּח ⁽¹⁾	prepared chalk blanc de Mendon Schlammkreide	גִּיר מְפֻלָּם

(1) הווערה מבטלת בזה את ההצעה פתח לענין זה, שנתסרסמה ב.זכרונות" שם עמ' 57 כיון

שנתייחדה למלה זו המשמעות: to develop, entwickeln

peat	קבול	decomposition	הַפְתַח (1)
tourbe		mise en solution,	
Torf		décomposition	
adjustment to zero	פיון לאפס	Aufschluss	
fixation du zéro		configuration	קונפיגורציה, התחזות
Nullpunkteinstellung		configuration	
briquette	לבנת-פחם	Konfiguration	
briquette		regulation	וסות
Brikett		régulation	
to bring to white heat	לבן (להט חומר עד שילבין)	Regulierung	
weissglühen		initial material, starting material	חמר-מוצא
to calcine, to incinerate	להט	matière première	
calciner, faire rougir		Ausgangsmaterial	
glühen		fill material, filler	חמר-מלוי
candescence	להט	matière de remplissage,	
chaleur, incandescence,		charge	
calcination		Füllmaterial	
Glut		seeping, leaching	הלחול
(construction,) structure	מבנה	suintement	
constitution, structure		Sickern	
Konstitution, Struktur		hot	חם
gradated	מדרג	chaud, brûlant	
gradué		heiss	
graduiert		warm, tépid	חמים
heated	מוחם	chaud	
échauffé		warm	
erhitzt		to warm, to heat	חמים
clearing agent	מוצף	chauffer	
moyen de purification		erwärmen	
Läuterungsmittel		loam	(חמר-)טיט
warmed	מוחמים	terre glaise, argile	
chauffé		Lehm	
erwärmt		clay	טין
topwater	מי-צנורות, מי-ברז	argile	
Leitungswasser		Ton (weisser)	
ground water	מי-תהום	to cement, to glue	טפול
eau souterraine		luter, mastiquer, cimenter	
Grundwasser		verkitten	
liquifying agent, flux		complex ion	יון מְצַמָד
flux, custine		ion complexe	
Flussmittel	מְנַתֵךְ	Komplexjon	
		suction	יניקה
		suction	
		Saugen	

1 ע' הערה בעמוד הקודם.

to alloy alloyer legieren	סְגִיסָג	filtration residue résidu de filtration Filterrückstand	מִסְגָּן
dull, mat mat matt	עֲמוּם	works usine Betrieb	מַעֲבָד
calorific value valeur colorifique Heizwert	עֲרֵךְ-הַהֶסְקָה	mining process méthode minière bergmännisches Verfahren	מַעֲשֵׂה-מִכְרָה, מַעֲשֵׂה-מִכְרוֹת
activated carbon charbon de gaz Gaskohle	פְּתֵם-גָּז	extraction extraction Extraktion, Auszug	מַצוּי (פעולה)
brown coal, peat-coal houille Braunkohle	פְּתֵם חוּם	glass beads perles de verre Glasperlen	מְרַגְלִיּוֹת-זְכוּכִית
briquette briquette Presskohle	פְּתֵם כָּבוֹשׁ	sizing of paper collage du papier Leimen von Papier	מְרִיקַת-נִיר
Magerkohle	פְּתֵם רִנָּה	to polish polir polieren	מְרִט
Fettkohle	פְּתֵם שָׁמֶן	putty, cement, lute mastic, ciment Kitt	מְרָק, טַפְלֵת
to develop, evolve, generate développer entwickeln	פְּלוֹט (כגון: הגוף פולט מתוכו), שִׁחְרָר (כגון: התהליך משהרר גז), חוֹלֵל	superheated surchauffé überhitzt	מְשָׁחָן
to elutriate, wash, levigate laver schlänmen	פְּלֵם	decolourizing agent, decolourant moyen décolorant Entfärbungsmittel	נוֹטֵל-צָבַע
dye stuff, dye colorant Farbstoff	חֶמְר־צָבַע	decolourized, bleached décoloré, blanchi entfärbt	נוֹטֵל-צָבַע
pigment, colouring body pigment Farbkörper	גוֹף-צָבַע, צָבֵעַן	sized paper papier collé geleimtes Papier	נִיר מְרוּק
hard rubber ébonite Hartgummi	צָמָג קָשָׁה, קִבְנִית	yield, crop rendement Ausbeute	נִצְלָת (= דְּרָגַת-נִצּוּל)
to corrode décaper (metallurg.) mordancer (couleur) beizen	צָרוּב	free from water anhydre wasserfrei	נָקִי מִמַּיִם

process procédé Prozess	תְּהַלִּיךְ	to tare faire la tare tarieren	קָנַז (כלי או אריזה)
blust furnace process procédé de haut fourneau Hochofenprozess	תְּהַלִּיךְ-הַכְּבֵּשׂוֹן	gum, (India) rubber caoutchouc, gomme Gummi	קוֹמוֹס, צָמָג
label etiquette Etikette	תְּוִיחַ	boring forge Bohrung	קְדוּחַ
preparation préparation Präparat	תְּכַשִּׁיר	high vacuum, vide poussé, grand vide Hochvakuum	רִיק מְפֻלָּג (1)
brine eau mère Salzlauge, Sole	תְּמַלְחַח	turnings tournure Drehspäne	חֲרֻטָּה
filtrate filtrat Filtrat	תְּסַנֵּין	agate agate Achat	אַכְטִיס, אָכָט
explosive gas mixture mélange gazeux explosif explosives Gasgemisch	תְּעַרְבַת-גָּזִי-נֶפֶץ	overheated, overhot surchauffé überheiss	שָׁחוֹן
complex complexe Komplex	תְּצַמִּיד	to overheat surchauffer überhitzen	שָׁחַן
norm, standard norme Norm	תְּקוֹן ⁽³⁾ , נוֹרְמָה	to decant décanter dekantièren	שָׁפָה ⁽²⁾
to attack attaquer angreifen	תְּקוֹף	sirup sirop Syrup	שֶׁרֶף-סֶפֶר, שֶׁרֶף (בכימיה)
		reaction réaction Reaktion	תְּגוּבָה

(1) הוועדה מבטלת בזה את ההצעה ריק גבוה («לשוננו» ט', עמ' 146, מ' רדיו).
 (2) תיקון למה שנתמסרסם בזכרונות שם עמ' 56.
 (3) ר' עמ' 310 הערה.